

Izrazi u ovim uslovima znače:

Osiguravač - „Lovćen“ osiguranje A.D., s kojim je zaključen ugovor o osiguranju;

Ugovarač osiguranja - lice koje zaključi ugovor o osiguranju;

Osiguranik - lice čija je imovina i/ili imovinski interes osiguran. Ugovarač osiguranja i osiguranik isto su lice, osim kod osiguranja za tuđi račun;

Polisa - isprava o ugovoru o osiguranju;

Premija - iznos koji ugovarač plaća po ugovoru o osiguranju;

Naknada iz osiguranja - iznos koji plaća osiguravač prema zaključenom ugovoru o osiguranju.

1. član – OSIGURANE OPASNOSTI

(1) U obimu koji je određen ovim uslovima, osiguranje pokriva uništenje ili oštećenje osigurane stvari, osim ako se ono dogodilo zbog:

1) požara, udara groma, eksplozije, oluje, grada (tuče), pada letilica svih vrsta, manifestacije i demonstracije, poplave, nevremena, visoke i podzemne vode, izlivanja vode iz vodovodnih i kanalizacionih cijevi, klizanja tla, odrona zemlje, slijeganja tla, sniježne lavine i izlivanja užarene mase.

Osiguranjem mašina od loma takođe nisu pokrivena oštećenja ili uništenja osiguranih stvari nastale zbog gašenja i rušenja te nestanka u vezi s opasnostima, navedenim u ovoj tački;

Obuhvat tih opasnosti izložen je u važećim Opštim uslovima za požarno osiguranje;

2) nedostataka ili grešaka koje su postojale u trenutku zaključenja osiguranja, a bile su ili su morale biti poznate osiguraniku ili licu odgovornom za rad pogona;

3) kršenja zakonskih i tehničkih propisa te pravila tehničkog iskorištavanja osigurane stvari i zaštitnih mjera, kao i zbog nepoznavanja kako se rukuje osiguranim stvarima;

4) preopterećenja ili prenapona mašina, mašinskih i električnih uređaja te instalacija iznad granica njihovih propisanih mogućnosti;

5) nedovoljnog investicionog održavanja;

6) neposrednih posledica trajnog uticaja hemijskih, toplinskih ili mehaničkih uslova smještaja i djelovanja (korozije, oksidacije, zračenja, starenja, prekomjernih vibracija i sl.);

7) habanja, abrazije, erozije ili kavitacije;

8) prekomjerne vlage, hrđe, kamenca, taloga, mulja i sl.;

9) puštanja u rad pogona prije konačnog popravka;

10) montaže i probnog pokretanja, odnosno probnog rada pogona;

11) posledica dinamičkog uravnoteženja na rotirajućim dijelovima mašina (turbinskih rotora i sl.), ako nije drugačije dogovoreno i obračunata dodatna premija.

(2) Osiguranje isto tako ne pokriva:

1) štete koje nastanu u garantnom roku i dužan ih je nadoknaditi proizvođač ili prodavac ako njihova garancija nije sporna;

2) troškove demontaže i ponovne montaže koji su nastali zbog redovnog pregleda ili održavanja osigurane stvari (periodične popravke ili zamjena istrošenih dijelova), čak i u slučaju kada se tom prilikom utvrdi oštećenje zbog osigurane opasnosti. Osiguranje u tom slučaju pokriva samo troškove popravki ili zamjene uništenih ili oštećenih dijelova koji nisu bili predviđeni za periodičnu popravku, odnosno zamjenu;

3) troškove održavanja;

4) posredne štete koje nastanu kod osiguranog slučaja (gubitak zarade, zastoj pogona, kazne i sl.);

5) štete nastale zbog nestanka osigurane stvari;

6) štete koje su prijavljene kasnije nego što je to određeno u (1) stavu 15. člana ovih uslova, i zbog toga nije moguće utvrditi uzrok njihovog nastanka;

7) štete nastale zbog nuklearne reakcije, nuklearne radijacije ili radioaktivne kontaminacije;

8) zemljotresa.

9) štete nastale u neposrednoj ili posrednoj vezi sa terorističkim činom, nisu pokriveni osiguranjem ni bilo koji troškovi koji su nastali kao posledica štete. Osiguranje ne pokriva štete ni u slučaju ako je zajedno sa terorističkim činom na nastanak štete uticao još neki drugi uzrok ili čin.

Smatra se da je teroristički čin svaki nasilnički čin koji ugrožava ljudski život, pokretnost, odnosno nekretninu ili infrastrukturu i to silom, nasiljem ili prijetnjom i izvršen je iz političkih, vjerskih, ideoloških ili sličnih namjera te ima za namjeru uticati na vladu neke države ili prijetiti javnosti, ili bilo kom njenom dijelu, ili ima takav učinak (efekat). Za teroristički čin smatra se radnja koja je izvedena samostalno, kao i ona koja je izvedena u vezi sa bilo kakvom organizacijom ili vlašću.

Iz osiguravajućeg pokića su isključene štete i troškovi nastali zbog sprječavanja, odnosno blokiranja terorističkih radnji.

10) štete nastale zbog rata, ratu sličnih događaja, neprijateljskih djelovanja, građanskog rata i nemira koji usled toga nastanu;

11) štete nastale zbog zaplijene, zaposijedanja, ili drugih sličnih mjera, koje izvodi ili namjerava izvesti bilo koja vlast ili organizacija koja se bori za vlast;

12) štete nastale zbog zaplijene, oduzimanja, utaje, zadržavanja ili zadržavanja imovine kao posledica tih događaja ili sampo pokušaja izvršenja navedenih radnji;

13) štete nastale zbog sabotaze sa političkim motivima;

14) štete nastale zbog djelovanja mina, torpeda, bombi i drugih oružja;

15) štete zbog djelovanja eksploziva, izvršenih zlonamjerno ili iz političkih pobuda.

2. član – PREDMET OSIGURANJA

(1) Predmet osiguranja su mašine, mašinski uređaji, električni uređaji i instalacije.

Predmet osiguranja su i postolja, ležišta i temelji mašina te punjenja električnih uređaja (npr. ulje), ako su uključeni u vrijednost mašine.

(2) Ako je posebno dogovoreno, predmet osiguranja takođe mogu biti i:

1) dalekovodi, plinovodi, naftovodi, toplovodi, parovodi, vodovodna i kanalizaciona mreža, kablovi visokog napona, metalni silosi, antenski stubovi i slične konstrukcije;

2) trake, lanci i užad transportnih uređaja;

3) temelji, postolja i ležišta, ako nisu uključeni u vrijednosti mašina, uređaja i instalacija;

4) punjenje (ulje), ako nije sadržano u vrijednosti mašina i uređaja;

5) krupni alat (oruđe);

6) termičke obloge peći;

7) elektronski računarski programi, ugrađeni u mašine i uređaje (software);

8) šipke za bušenje i pripadajuća oprema za dubinsko bušenje (teške i radne šipke, reduktivni dijelovi, stabilizatori i armirane isplačne cijevi pod visokim pritiskom).

(3) Prema ovim uslovima, predmet osiguranja ne mogu biti ni onda kada je njihova vrijednost sadržana u vrijednosti osiguranih mašina ili uređaja:

1) sve vrste malih alata i djelova mašina koji se neposredno upotrebljavaju za lomljenje, drobljenje i oblikovanje, kao što su npr.: svrdla, noževi, makaze, brusno kamenje, glodala, stupe, mlinski kamenovi, čeljusne ploče, radne ploče drobilica, kokile, modeli, matrice, radni dijelovi poljoprivrednih mašina, krune opreme za dubinsko bušenje i sl.

Ako se radi o tzv. krupnom alatu (oruđu), onda u skladu s tačkom 5) stava (2) ovog člana neki od njih mogu biti predmet osiguranja;

2) dijelovi mašine izloženi neposrednom djelovanju toplote, kao npr. obloge posuda i uređaja za sagorijevanje, rešetke ložišta, plamenici, grijači, elektrode kod industrijskih peći, posude za topljenje i livenje i sl.

Djelovi mašine nabrojani u ovoj tački predmet su osiguranja, ako se oštete zbog spoljnih uticaja, kao što su nenormalno djelovanje mašina, neočekivani padovi, udarci te pojave stranih tijela, koja nisu namijenjena tehnološkom procesu;

3) dijelovi mašina koji se više puta zamjenjuju, kao npr. sita, uzorci, obloge na valjcima, obloge grebenara, fleksibilne cijevi, remenje, četke, gumeni, tekstilni i sintetski obruči, zaptivke, platneni i sl. filteri, sredstva za izolaciju, dijelovi spojnice izloženi brzom habanju (gumeni djelovi, ulošci, lamele i sl.), prenosni kablovi, lanci i užad, ako ne pripadaju transportnim uređajima. Djelovi mašine navedeni u ovoj tački predmet su osiguranja ako se oštete zbog spoljnih uticaja, kao što su nenormalno djelovanje mašina, neočekivani padovi, udarci te pojave stranih tijela, koja nisu namijenjena tehnološkom procesu i sl.;

4) sigurnosni elementi jednokratnog učinka, osim katodnih odvodnika;

5) potrošni materijal, kao npr.: gorivo, maziva, sredstva za hlađenje, sredstva za čišćenje;

6) katalizatori.

(4) Prema ovim uslovima predmet osiguranja isto tako nisu kopnena motorna vozila, prikolice, samohodne mašine, plovila na vodi ni letilice svih vrsta.

3. član – VALJANOST OSIGURANJA

(1) Osigurane su samo stvari navedene u polisi i koje se nalaze na području osiguranikove pogona u istom mjestu i u vrijeme kada su montirane i pripremljene za rad, koje su u radnom pogonu, koje se demontiraju i montiraju radi popravke (remonta), te su u vrijeme popravke u osiguranikovo radionici, zatim kada se prevoze radi čišćenja, popravke ili premještanja na drugo mjesto, ali najviše do 15 km od područja pogona, te u vrijeme kada su date u zakup ili na pozajmicu ako rade u uslovima i s namjenom za koju su projektovane i izradene.

(2) Osiguranje ne važi za vrijeme dok je osigurana stvar na sajmu ili izložbi, kao i ako se prevozi izvan područja pogona, odnosno na udaljenost veću od 15 km od područja pogona.

(3) Stvari su takođe osigurane kada se sve premjeste u koje drugo mjesto, ali samo na teritoriji države Crne Gore.

(4) Ako se osigurana stvar po prirodi svoje namjene premješta iz mjesta u mjesto, to mora biti posebno navedeno u polisi. U svakom slučaju, ako nije drugačije dogovoreno, osiguranje je ograničeno na teritoriju države Crne Gore.

4. član – VRIJEDNOST OSIGURANE STVARI

Vrijednost osigurane stvari nabavna je cijena stvari, uvećana za troškove montaže i umanjena za iznos smanjenja vrijednosti zbog istrošenosti, starosti te ekonomske i tehničke zastarjelosti (amortizacija).

5. član – OBRAČUN ŠTETE

(1) Osiguranjem pokrivena šteta obračunaće se u slučaju:

1) uništenja osigurane stvari - prema vrijednosti osigurane stvari kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja;

2) oštećenja osigurane stvari (djelimična šteta) - u visini troškova popravke koliko bi iznosili kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja, umanjениh za izgublenu vrijednost stvari zbog istrošenosti, starosti, ekonomske i tehničke zastarjelosti (amortizacija) i za vrijednost ostataka, osim ukoliko nije drugačije dogovoreno i naplaćena dodatna premija. Bez obzira što je amortizacija osigurana, ista se primjenjuje kod djelova koji imaju znatno kraće vrijeme trajanja od cjelokupne mašine, a to još važi i za djelove mašine nabrojane u tački 2) i 3) stava (3) člana 2. ovih uslova. Amortizacija se na isti način primjenjuje za punjenja (npr. ulja).

(2) U troškove popravke uračunavaju se i zavisni troškovi, kao što su troškovi demontaže, ponovne montaže, prevoza, proba i sl.

(3) U štetu se ne ubrajaju troškovi nastali prilikom popravke radi poboljšanja, nadopune i druge izmjene na osiguranju stvari.

- (4) Ostaci uništenih ili oštećenih stvari ostaju osiguraniku, a obračunavaju se po tržišnoj cijeni kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja te po stanju u kojem su bile odmah nakon osiguranog slučaja.
- (5) Smatra se da je stvar uništena i šteta se za to obračunava po tački 1) stava (1) ovog člana, ako bi troškovi popravke dostigli vrijednost osigurane stvari kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja, umanjenu za vrijednost ostatka, što važi i kada je osigurana amortizacija.
- (6) Osiguravač nije dužan nadoknaditi cjelokupnu vrijednost mašine ako oštećeni dio nije moguće popraviti (jer je npr. izrađen u inostranstvu ili se više ne proizvodi). Osiguravač u tom slučaju nadoknađuje samo vrijednost oštećenog dijela u srazmjeru funkcionalne zastupljenosti tog dijela u cijeloj mašini.
- (7) Ako mašinu ili uređaj nije moguće popraviti u državi Crnoj Gori, odnosno ako je potrebno da ga u državi Crnoj Gori popravljaju strani stručnjaci uz više troškove od troškova koje bi zaračunao najskuplji osposobljeni popravljivač u državi Crnoj Gori, viši troškovi priznaju se samo ako je to posebno dogovoreno.
- (8) Ako osiguranik sam popravi oštećenu stvar, a trošak popravke je veći od troška koji bi zaračunao drugi osposobljeni popravljivač, osiguravač kod obračuna naknade iz osiguranja priznaje troškove popravke drugog popravljivača.
- (9) Troškovi traženja mjesta štete na osiguranim dalekovodima, kablovima, plinovodima, kao i troškovi za zemljane radove i asfaltiranje nadoknađuju se samo ako je to posebno dogovoreno i ako je za to obračunata dodatna premija.
- (10) Troškovi privremene popravke za koju osiguravač nije dao svoju saglasnost, terete osiguranika.
- (11) Viši troškovi popravke za prekovremeni i noćni rad, rad za vrijeme praznika te hitni prevoz nadoknađuju se samo ako je to posebno dogovoreno.
- (12) Štete zbog gubitka elektronskih računarskih programa, ugrađenih u mašine i uređaje, obračunavaju se po troškovima potrebnim za obnovu tih programa kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja. Najviši iznos do kojeg osiguranik ima pravo na štetu je posebno određena suma u polisi.

6. član – TROŠKOVI NAKON NASTANKA OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Šteti se dodaju i troškovi čišćenja i rušenja, koje je potrebno zbog uništenja ili oštećenja osiguranih stvari, ali najviše do 3 % od sume osiguranja, ako drugačije nije dogovoreno. U te troškove spadaju nužni izdaci za čišćenje mjesta štete, za rušenje oštećenih i neupotrebljivih djelova, kao i izdaci za odvoz neupotrebljivih djelova do najbližeg mjesta gdje je dozvoljeno odlaganje. Ako nije posebno dogovoreno, osiguranje ne pokriva posebno uništavanje i odvoz oštećenih mašina i uređaja, koje je potrebno radi zaštite okoline i sl.
- (2) Osiguranje ne pokriva troškove za uklanjanje ili smanjenje opasnosti (preventivne mjere) niti troškove za posredovanje organizacija, koje po karakteru svog posla moraju pružiti besplatnu pomoć u osiguranom slučaju.

7. član – SUMA OSIGURANJA

- (1) Ako nije drugačije dogovoreno, osiguravač garantuje naknadu štete samo do visine dogovorene sume osiguranja.
- (2) Ugovarač osiguranja ili osiguravač mogu zahtijevati da se za naredne godine osiguranja smanji suma osiguranja i premija, ako suma osiguranja znatno premašuje osiguranu vrijednost.
- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen bez sume osiguranja ili na neograničenu vrijednost, važi da je osiguranje zaključeno na stvarnu vrijednost.

8. član – OBAVEZA OSIGURAVAČA (NAKNADA IZ OSIGURANJA)

- (1) Ako je suma osiguranja jednaka vrijednosti osigurane stvari ili je viša od nje, osiguravač kod zaključenja likvidacije plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do visine vrijednosti osigurane stvari.
- (2) Ako je suma osiguranja kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja niža od vrijednosti osigurane stvari (podosiguranje), osiguravač plaća obračunatu štetu samo u procentu određenom odnosom između sume osiguranja i vrijednosti osigurane stvari, ali najviše do sume osiguranja.
- (3) U slučaju kada je osiguranje zaključeno na prvi rizik, osiguravač plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do dogovorene sume osiguranja. Odredbe o podosiguranju iz stava (2) ovog člana u tom se slučaju ne primjenjuju.
- (4) Ako je dogovoreno da osiguranje pokriva i troškove za čišćenje i rušenje iznad 3 % od sume osiguranja, osiguravač mora platiti sve te troškove do dogovorenog iznosa u cjelosti, makar naknada iz osiguranja prelazi sumu osiguranja.
- (5) Ako nije drugačije dogovoreno, učestvovanje osiguranika u šteti iznosi 10 % od obračunate naknade iz osiguranja, ali ne manje od 100 EUR.
- (6) Nužne troškove za mjere koje bi otklonile ili smanjile štetu, a koje su po nastanku osiguranog slučaja preduzete po nalogu osiguravača, mora osiguravač u cjelosti vratiti, bez obzira na sumu osiguranja.
- (7) Pri zaključenju likvidacije osiguranog slučaja isplaćuje se naknada iz osiguranja koja je umanjena za eventualno već isplaćenu akontaciju, revaloriziranu po stopi rasta troškova života u državi Crnoj Gori od dana uplate akontacije do zaključenja likvidacije osiguranog slučaja.

9. član – OPASNE OKOLNOSTI

- (1) Pri zaključenju ugovora o osiguranju ugovarač mora prijaviti osiguravaču sve okolnosti koje su važne za ocjenu opasnosti (težine rizika) koje su mu poznate, ili mu nisu mogle ostati nepoznate. Okolnostima koje su važne za ocjenu opasnosti smatraju se naročito okolnosti koje su ugovaraču osiguranja poznate i na osnovu kojih je određena i obračunata premija, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu odrediti ugovarač osiguranja i osiguravač zajedno.

- (2) Ugovarač osiguranja mora omogućiti osiguravaču pregled i reviziju rizika, kao i određivanje najveće vjerovatne štete.

10. član – ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

- (1) Ugovor o osiguranju zaključen je na osnovu pismene ili usmene ponude.
- (2) Osiguravač može po prijemu ponude zahtijevati dopune ili pojašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravaču kada je primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.
- (3) Odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju takođe se primjenjuju i kada se promijeni postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju izmjene uslova osiguranja ili tarife premija.

11. član - PLAĆANJE PREMIJE

- (1) Prvu ili jednokratnu premiju mora ugovarač osiguranja platiti kod prijema isprave o osiguranju, a sledeće premije prvog dana svake osiguravajuće godine. Ako je dogovoreno da se premija plaća u ratama, na naplatu dopijevaju sve rate tekuće godine osiguranja kada nastane osigurani slučaj.
- (2) Ako je dogovoreno da se premija plaća u ratama za proteklo vrijeme, mogu se obračunati redovne kamate na iznos premije za koji je dogovoreno odloženo plaćanje. Ako premija koja se plaća u ratama nije plaćena do dana dospelja, mogu se obračunati i zatezne kamate.
- (3) Ako je premija plaćena na pošti, za dan plaćanja važi onaj dan kada je iznos premije bio pravilno uplaćen pošti. Ako je premija plaćena virmanom, za dan plaćanja važi onaj dan kada nalog dođe u banku osiguravača.
- (4) Ako je u pogledu dogovorenog vremena osiguranja u ugovoru bila određena niža premija, a osiguranje je iz bilo kojeg razloga prestalo prije isteka tog vremena, osiguravač ima pravo teretiti razliku do one premije koju bi ugovarač osiguranja morao platiti kada bi ugovor o osiguranju bio zaključen samo za toliko vremena koliko je osiguranje stvarno trajalo.
- (5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćanja dospjele premije, ugovarač mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka važenja ugovora o osiguranju ili cjelokupnu premiju za tekuću godinu osiguranja, ako je do dana prestanka osiguranja nastao osigurani slučaj za koji osiguravač mora isplatiti naknadu iz osiguranja.

12. član – POČETAK VAŽENJA OSIGURANJA

- (1) Ako drugačije nije ugovoreno, ugovor o osiguranju proizvodi svoje dejstvo po isteku dvadeset četvrtog sata dana koji je u polisi označen kao dan početka osiguranja, pa sve do svršetka poslednjeg dana roka za koji je osiguranje ugovoreno.

13. član - POVRAT PREMIJE

- (1) Osiguravaču pripada premija za tekuću godinu osiguranja u cjelosti, ako se na osiguranoj stvari dogodilo osigurani slučaj.
- (2) Osiguravač vraća neiskorišćeni dio premije, ako je osigurana stvar uništena zbog neosigurane opasnosti ili je uništena prije početka osiguravajućeg pokrivača.
- (3) U ostalim slučajevima prestanka važenja ugovora o osiguranju prije završetka trajanja osiguranja, osiguraniku se vraća neiskorišćeni dio premije, ako nije drugačije ugovoreno.
- (4) Neiskorišćenim dijelom premije, u smislu stava 2 i 3 ovog člana smatra se srazmjerni dio premije za preostalo vrijeme trajanja osiguranja od dana prijema zahtjeva za prekid osiguranja. Osnovica za obračun povrata neiskorišćenog dijela premije je ukupno obračunata premija umanjena za iznos troškova poreza, te za troškove sprovođenja osiguranja u iznosu od 14 % od ukupno obračunate premije umanjene za porez.

14. član – SNIŽENJE I POVEĆANJE PREMIJE

- (1) Osiguranik ima pravo na sniženje premije (bonus) za sledeću godinu osiguranja ako je u proteklom trogodišnjem periodu osiguranja postigao povoljan štetni postotak.
- (2) Za sledeću godinu osiguranja osiguraniku se povećava premija osiguranja u obliku doplate (malus) ako je osiguranik u proteklom trogodišnjem periodu dostigao nepovoljan osiguravajuće-tehnički rezultat.
- (3) Sniženje (bonus) i povećanje (malus) premije određuju se prema sledećoj tabeli:

ako je trogodišnji štetni postotak	na premiju osiguranja	
	priznaje se "BONUS" u visini	zaračunava se "MALUS" u visini
od 0% do 17%	43%	0%
iznad 17% do 26%	35%	0%
iznad 26% do 35%	26%	0%
iznad 35% do 43%	17%	0%
iznad 43% do 52%	9%	0%
iznad 52% do 61%	4%	0%
iznad 61% do 87%	0%	0%
iznad 87% do 95%	0%	4%
iznad 95% do 104%	0%	9%
iznad 104% do 121%	0%	17%
iznad 121% do 138%	0%	30%
iznad 138% do 156%	0%	39%
iznad 156% do 173%	0%	52%
iznad 173%	0%	65%

- (4) Pri obračunu trogodišnjeg šetnog postotka, najprije se valoriziraju premija i likvidirane štete za prethodne dvije godine na osnovu indeksa troškova života u državi Crnoj Gori, za period od 1. oktobra prethodne godine do 1. oktobra prošle godine.
- (5) Do iznosa premije koji svake godine na početku kalendarske godine određuje Stručna služba „Lovćen“ osiguranja AD, bonus i malus se ne primjenjuju.

15. član – OSIGURANI SLUČAJ

Kod osiguranja stvari smatra se da je nastao osigurani slučaj u trenutku kada su zbog jedne od osiguranih opasnosti počela nastajati oštećenja na osiguranoj stvari.

16. član - OSIGURANIKOVE DUŽNOSTI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Osiguranik mora osiguravaču prijaviti nastanak osiguranog slučaja najkasnije u roku od tri dana od kada za njega sazna.
- (2) Osiguranik osiguravaču mora dati sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete.

17. član – POSTUPAK VJEŠTAČENJA

- (1) Svaka ugovorna strana može zahtijevati da određene sporne činjenice utvrđuju vještaci.
- (2) Svaka strana imenuje jednog vještaka između lica koje sa strankama nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci prije početka rada imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su zaključci prva dva vještaka različiti i samo u granicama nužnih zaključaka.
- (3) Svaka ugovorna strana snosi troškove za vještaka kojeg je imenovala, a za trećeg vještaka svaka strana snosi polovinu troškova.
- (4) Zaključci vještaka obavezujući su za obje strane.

18. član - OSIGURANJE NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Nakon osiguranog slučaja u kojem su osigurane stvari bile oštećene, osiguranje se nastavlja bez promjene.
- (2) Za stvari koje po ugovoru o osiguranju važe kao uništene, osiguranje po osiguranom slučaju prestaje važiti.

19. član - ŽALBENI POSTUPAK

- (1) Protiv ponude osiguravača ili odbijanja odštetnog zahtjeva dozvoljena je žalba u pisanom obliku komisiji za žalbe osiguravača. Žalba se podnosi kod one organizacione jedinice osiguravača koja je razmatrala odštetni zahtjev.
- (2) Osiguravač razmatra i žalbe u kojima se potvrđuje kršenje poslovnog morala. Žalba se podnosi kod one organizacione jedinice osiguravača kod koje je nastalo navodno kršenje.

20. član – PROMJENA ADRESE

- (1) Ugovarač osiguranja mora osiguravača obavijestiti o promjeni adrese svog stanovanja, odnosno sjedišta firme ili svog imena, odnosno naziva firme u roku od 15 dana od dana promjene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja promijeni adresu stana, odnosno sjedište firme ili svoje ime, odnosno ime firme, a o tome nije obavijestio osiguravača, dovoljno je da osiguravač pošalje obavijest koju mora dostaviti ugovaraču osiguranja na adresu njegove posljednje poznate adrese stanovanja ili sjedišta ili da ga naslovi na posljednje poznato ime, odnosno firmu.

21. član - NAČIN OBAVJEŠTAVANJA

- (1) Dogovori o sadržaju ugovora o osiguranju važeći su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.
- (2) Sve obavijesti i izjave, što ih treba dati prema odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti pisane.
- (3) Obavijest ili izjava data je pravovremeno ako se prije isteka roka pošalje preporučenim pismom.
- (4) Izjava koju treba dati drugome, važi od trenutka kada je drugi primi.

22. član – PRIMJENA ZAKONA

Za odnose između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj strani, i osiguravača, na drugoj strani, primjenjuju se takođe i odredbe Zakona o obligacionim odnosima (ZOO).

23. član – NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Sporove između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj i osiguravača, na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

24. član – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

- (1) Uslovi sa oznakom US-str/10-12-cg primjenjuju se od 01. januara 2011. godine.
- (2) Stupanjem na snagu ovih uslova prestaju da važe Uslovi za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti od 14. aprila 2004. godine.